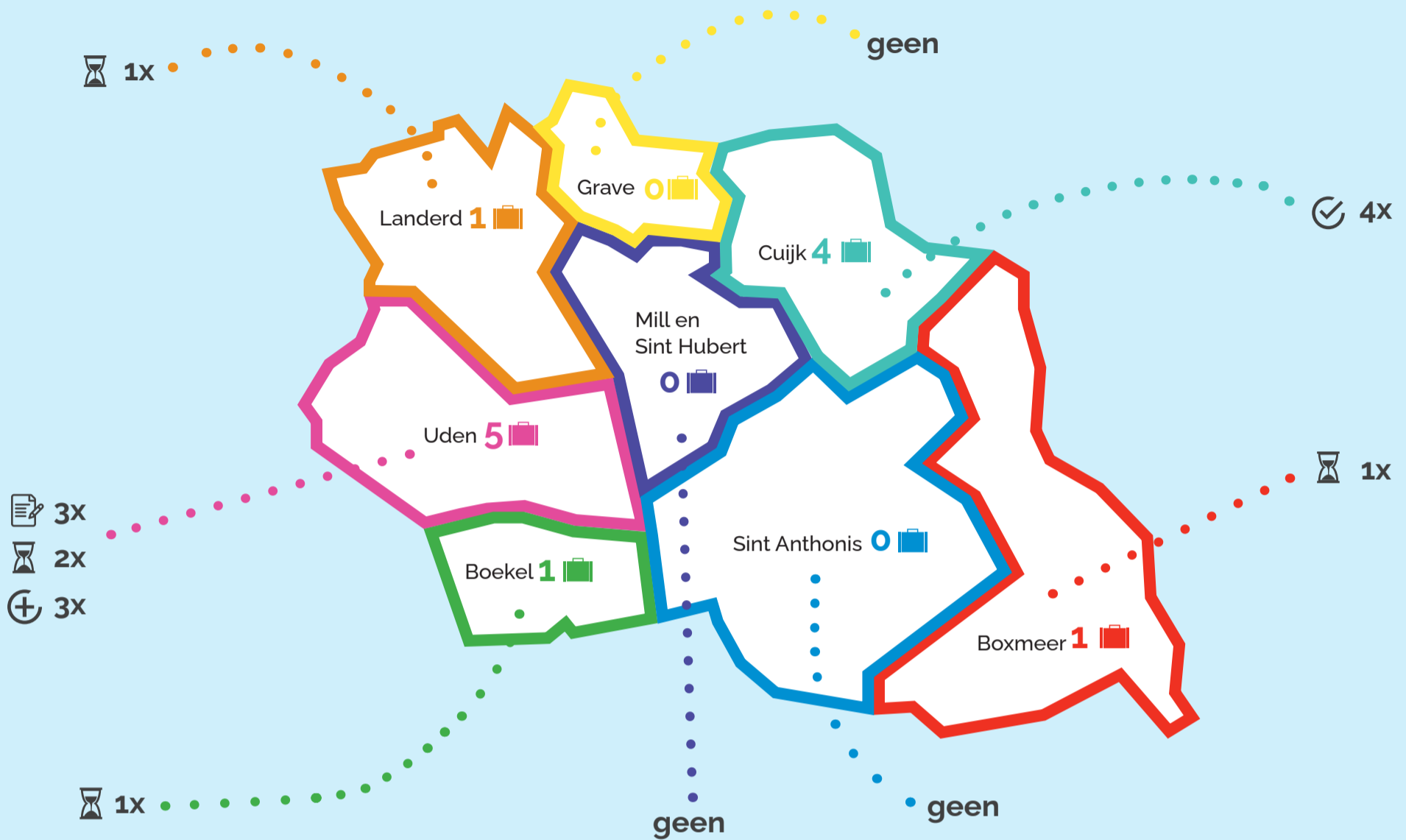

Jaaroverzicht ondermijning basisteam Maas en Leijgraaf 2020

12
casussen

4
informatiefase

4
uitvoeringsfase

4
afgesloten

3
nieuw in 2020

Thema's in de casussen 2020

1 syndru

2 mensenhandel

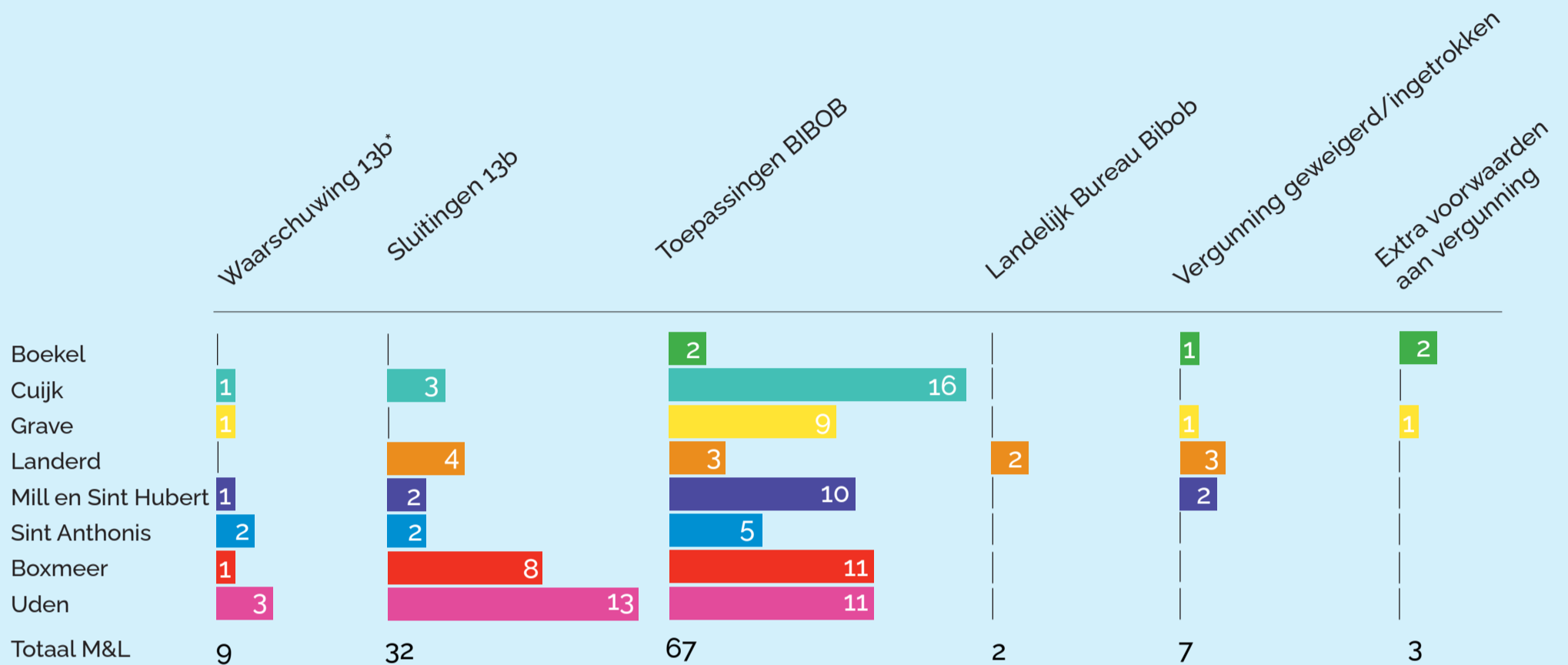
5 witwassen

4 hennep

Jaaroverzicht ondermijning basisteam Maas en Leijgraaf

2020

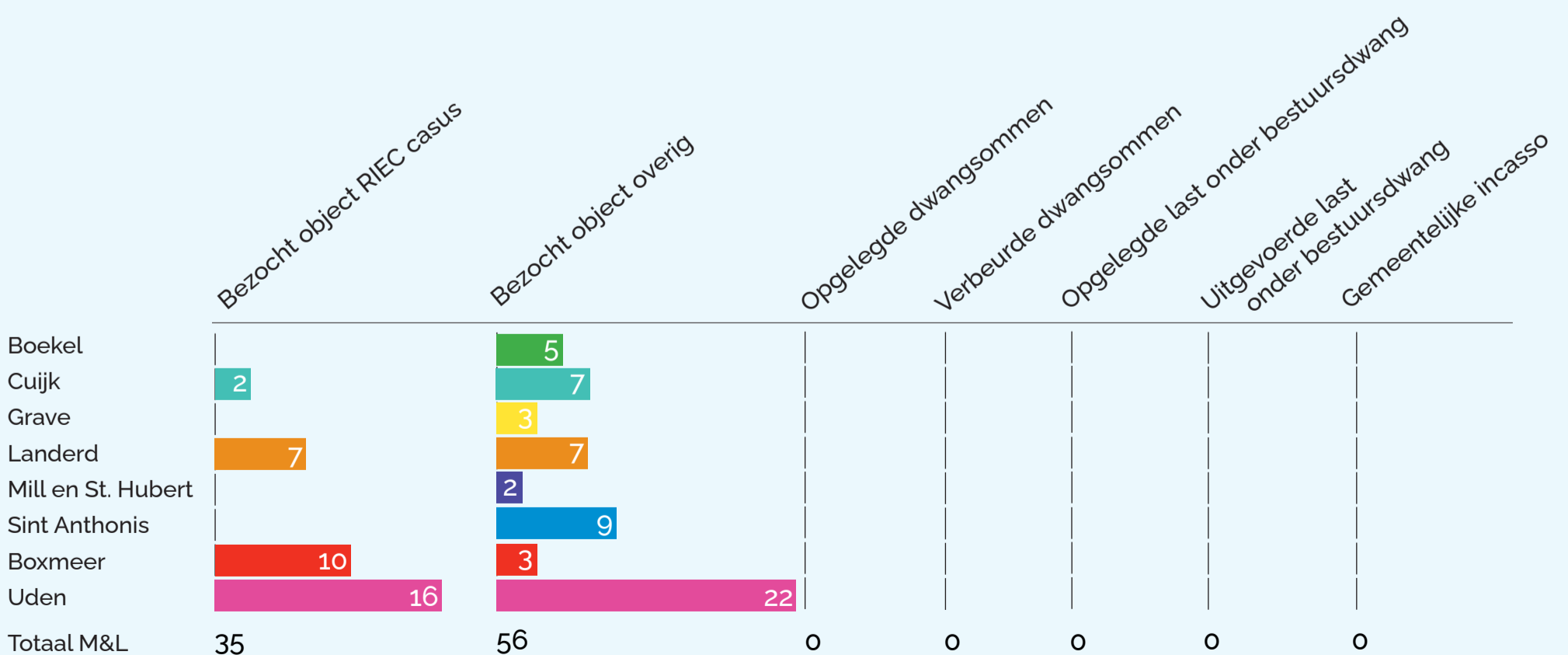
Gemeentelijke cijfers

*alle 8 gemeenten hebben uniform 13b beleid

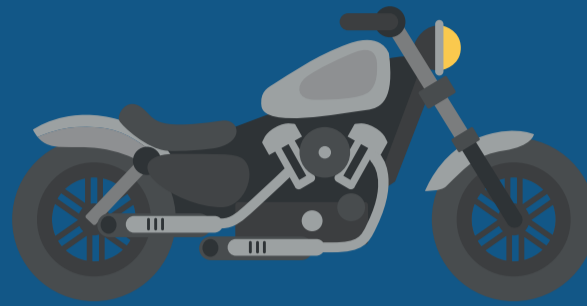
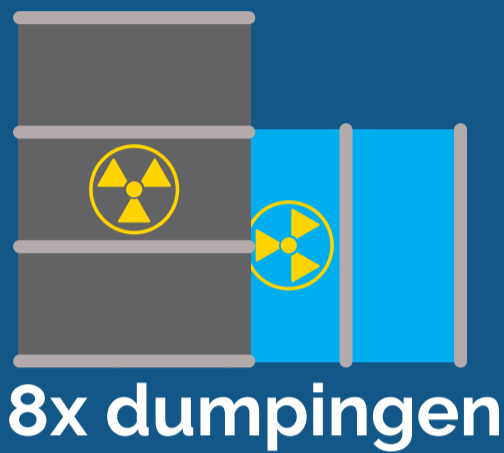
Inzet bestuurlijke bevoegdheden in de aanpak van ondermijning

Uit onderstaande blijkt dat de gemeenten meer gebruik mogen/kunnen maken van de bestuurlijke bevoegdheden die ingezet kunnen worden in de aanpak van ondermijning. Uit onderstaand overzicht valt op te maken dat meer gebruik gemaakt mag worden van bestuurlijke bevoegdheden die ingezet kunnen worden in de aanpak van ondermijning.

Jaaroverzicht ondermijning basisteam Maas en Leijgraaf 2020

Politionele cijfers

13x OMG leden
(woonachtig in Maas en Leijgraaf)

3x labs*

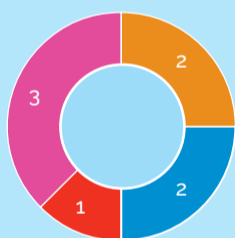

26x kwekerijen*

5616 planten

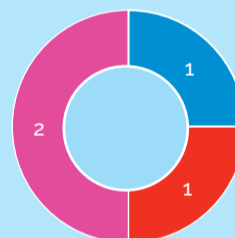
dumpingen

kwekerijen*

opslaglocaties

labs*

OMG leden

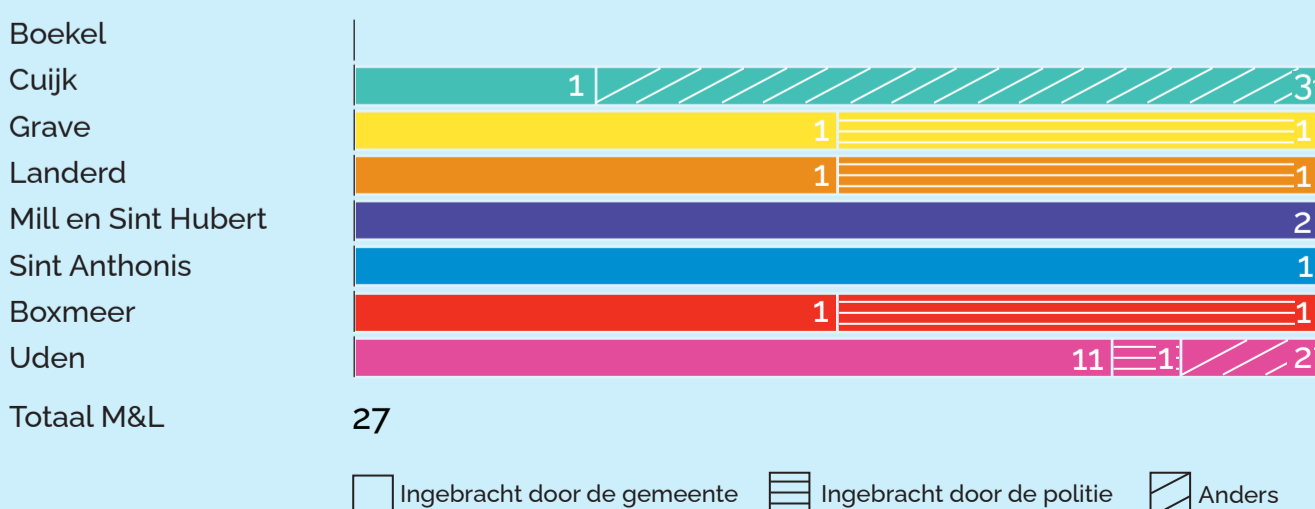

*In Cuijk en Uden zijn/is respectievelijk 2 en 1 keer buitenplanten aangetroffen
* Veruit de meeste kwekerijen zijn aangetroffen in een woning

*conform de landelijke tendens, is het aantal labs en opslaglocaties in Maas en Leijgraaf toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren

Aantal signalen

Los van de casussen behandelt het basisteam Maas en Leijgraaf gezamenlijk ook een aanzienlijk aantal andere signalen die niet benoemd wordt tot integrale casus, maar waar wel mogelijk werk in zit voor één van de organisaties of waar een multidisciplinaire aanpak gewenst is. Hieronder volgt een overzicht van het aantal behandelde signalen per gemeente en door wie de signalen zijn ingebracht.

Jaaroverzicht ondermijning basisteam Maas en Leijgraaf 2020

INTEGRALE AANPAK CASUÏSTIEK

In Maas en Leijgraaf ligt – conform het programmaplan 2020-2022 - in casuïstiek de focus op de aanpak van het crimineel verdienmodel (witwassen) en synthetische drugs en harddrugs. Deze problematiek kwam in 2020 in de meeste casussen nadrukkelijk terug. Zo zat in 7 casussen een witwascomponent en was in 3 casussen sprake van (syndru/hard) drugsproblematiek.

Naast een thematische focus, is in Maas en Leijgraaf ook de werkafsprake gemaakt om de hoeveelheid casussen die tegelijkertijd in uitvoering zijn terug te brengen naar maximaal 5. Deze keuze is een richtlijn om gericht en efficiënter te werken op een kleinere caseload en om de doorlooptijden terug te brengen. Dit neemt niet weg dat ervan afgeweken kan worden als de praktijk daar om vraagt.

De cijfers ten aanzien van de aanpak van casuïstiek in Maas en Leijgraaf vindt u op pagina 1.

PILOT 'KORTLOPENDE DEKMANTELBEDRIJVEN' CGM EN UDEN

Begin 2020 is in de gemeenten Uden, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert een pilot gestart die gericht is op kortlopende dekmantelbedrijven in een bepaalde branche. De pilot is onderdeel van het integrale dynamische ondermijningsbeeld syndru & finance project dat de hele regio Oost-Brabant betreft. In de pilot wordt getracht om antwoorden te zoeken op de vraag: "in hoeverre is de branche een mogelijke faciliterende schakel in het synthetische drugsproces?" Analisten van TF-RIEC hebben een analyse uitgevoerd op alle bedrijven in die branche in de vier gemeenten. Hier is een top down list uitgekomen met bedrijven die op de indicatoren hoog scoorden en welke dus volgens de analyse interessant zouden zijn om te bezoeken. Naar aanleiding van de analyse zijn 18 bedrijven integraal gecontroleerd. Direct bewijs van betrokkenheid bij ondermijnende activiteiten is niet aangetroffen. Wel is duidelijk geworden dat er meerdere zaken niet in de haak zijn. Rondom de financiële bedrijfsvoering is bij meerdere bedrijven onduidelijkheid. Daarbij hebben de controles vraagtekens opgeroepen over het mogelijk faciliterende vermogen van de (dekmantel)bedrijven rondom het drugsproces.

Jaaroverzicht ondermijning basisteam Maas en Leijgraaf 2020

INTERNE EN EXTERNE BEWUSTWORDING

In het programmaplan 2020-2022 is de ambitie opgenomen om breed te investeren op interne en externe bewustwording. Om de interne bewustwording te bevorderen worden diverse awareness-bijeenkomsten georganiseerd om het onderwerp ondermijning en de bijhorende risico's bij iedereen op het netvlies te krijgen. Naast interne bewustwording is externe bewustwording erg belangrijk. Ook voor de buitenwereld is het belangrijk om geïnformeerd te zijn over ondermijnende criminaliteit. Middels o.a. de zogenoemde "underkoffer" van TF-RIEC (toolkit met materiaal om te informeren over drugscriminaliteit) en een campagne samen met Meld Misdaad Anoniem is getracht om zowel burgers als ondernemers te bereiken.

MASTERCLASS JURISTEN

Jaarlijks wordt vanuit de juristen van TF-RIEC een Masterclass georganiseerd voor juristen in het basisteam. Op basis van de behoeften die er lokaal zijn worden onderwerpen geselecteerd waarop de verdieping wordt opgezocht. De insteek is enerzijds om juridische kennis up-to-date te houden, anderzijds is de Masterclass ook bedoeld voor zowel de juristen onderling als met TF-RIEC de verbinding te verbeteren, zodat partijen elkaar nog beter weten te vinden.

PILOT MEER SIGNALLEN OP DE INTEGRALE TAFEL

Om de informatiepositie te verbeteren en om meer signalen op de integrale tafel te krijgen is in november 2020 een pilot gestart waarbij alle MMA-meldingen en bestuurlijke rapportages (van politie en OM) ingebracht worden in het ambtelijke voorbereidingsoverleg ondermijning (AVO) van het basisteam. De eerste ervaringen zijn positief en lijken de vruchten af te werpen.

Jaaroverzicht ondermijning basisteam Maas en Leijgraaf 2020

JAARGESPREKKEN

Ieder jaar voeren de kartrekkers ondermijning in het basisteam (bestuurlijk trekker, coördinerend gemeentesecretaris en basisteamprogrammaleider) - met oog op het aanbrengen van focus en algehele verbetering - "2-op-2/3" gesprekken met alle leden van de bestuurlijke driehoek+, de gemeentesecretarissen, de leden van het ambtelijke voorbereidingsoverleg ondermijning (AVO) en de accountmanager van TF-RIEC. Inzichten die zij hierbij hebben opgedaan zijn gepresenteerd in de driehoek+ en vormden een voedingsbodem voor een constructieve discussie teneinde afspraken te maken over verbeterpunten. Een belangrijke uitkomst is het verkrijgen van 'groen-licht' om te starten met het samenstellen van een interventieteam met een 'coalition of the willing' van gemeenten die zich hier aan willen committeren. Aanvullende uitkomsten zijn afspraken over

- het realiseren van meer uniformiteit van beleid en de uitvoering;
- meer discussie en het goede gesprek te voeren in de driehoek+ (bijvoorbeeld ten aanzien van capaciteit);
- eigen huis op orde maken en houden;
- doen wat we zeggen en zeggen wat we doen;
- betrokkenheid en zelfreflectie nastreven;
- jezelf en elkaar een spiegel voor te houden;
- het versterken van de rol van de secretarissen;
- capaciteit te labelen voor de aanpak van ondermijning.

Al met al een waardevolle investering waar men in 2021 hopelijk de vruchten van kan gaan plukken!

PROEFTUIN AGRARISCH BUITENGEBIED SINT ANTHONIS

Het is evident dat de veranderingen in de agrarische bedrijfstak in Brabant, de druk op fout gebruik van vrijkomende agrarische bedrijfspanden nog verder zal vergroten. Criminelen zijn gefocust op leegstaande stallen en weten deze inmiddels haarfijn te vinden. Het ATO deed in 2020 samen met de ZLTO onderzoek bij 700 boeren in het zuiden van Nederland. In Midden- en West-Brabant bleek maar liefst 22 procent van de boeren contact te hebben gehad met de onderwereld. In West-Brabant geeft 80 procent van de ondervraagde boeren aan dat zij weten dat in de buurt ruimtes aan

Jaaroverzicht ondermijning basisteam Maas en Leijgraaf 2020

criminelen worden verhuurd. Hoewel de boeren het vaak weten als in de buurt illegale praktijken plaatsvinden, doet 31 procent daarvan geen melding uit angst voor represailles. Andere boeren geven aan dat de politie zelden voor hen klaar staat als er iets is, dus dat de politie ook niet op hun hulp hoeft te rekenen. In Sint Anthonis is mede daarom een proeftuin gestart vanuit het programma Maatschappelijke Weerbaarheid van de Taskforce-RIEC op de aanpak van ondermijning in het buitengebied van Sint Anthonis. Doelstelling van de proeftuin is het verstevigen van maatschappelijke weerbaarheid in agrarisch buitengebied – ondernemers en inwoners in positie brengen, hen 'prikkelen'/ verleiden én helpen deze rol te pakken en barrières op te werpen, in het bijzonder tegen vormen van druggerelateerde criminaliteit. De proeftuin loopt in 2021 door.

PROJECT WEERBARE JEUGD – VROEGSIGNALERING EN DUIDING

In de provincies Noord-Brabant en Zeeland wordt de verharding en het afglijden onder jongeren al jaren waargenomen. Het snelle geld en status: de reden waarom veel jongeren zich laten verleiden tot een 'bijbaan' in de drugsindustrie. Inzicht krijgen in de rol die jongeren spelen in het criminele verdienmodel en het ontwikkelen van slimme interventies hierop zijn beiden van groot belang. Daarnaast wordt ingezet op het terugdringen van de voedingsbodem door de ontwikkeling van preventieve programma's en pilots. De gemeente Uden is gestart met een proeftuin op vroegsignalering en duiding. Deze proeftuin valt eveneens onder het programma Maatschappelijke Weerbaarheid van de Taskforce-RIEC. Zij bieden hulp op maat; flexibele (actiegerichte) expertise ter ondersteuning van gemeenten en partners. Het gaat hier om kennis/expertise die niet standaard aanwezig is bij gemeenten: digitaal jongerenwerk, interventiespecialisten etc. Daarnaast wordt er samengewerkt met TNO (vanuit ondermijningslab) om Mavast (risicotaxatie-instrument) toe te spitsen op criminele doorgroeiers. Naast het project weerbare jeugd, loopt de wijkaanpak in de gemeente Uden onverminderd door. Hiervoor ontvangt de gemeente een financiële bijdrage vanuit versterkingsgelden van het Rijk.

Jaaroverzicht ondermijning basisteam Maas en Leijgraaf 2020

REGIONALE PARTNERS

In Maas en Leijgraaf wordt er met regelmaat samengewerkt met regionale partners. Zo is de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) aangehaakt in een mensenhandel casus. De FIOD is in de informatiefase aangehaakt geweest bij een casus op de aanpak van drugscriminaliteit en witwassen. In alle casussen - waar zij een belang heeft - kijkt het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) mee. Los van de casuïstiek is er goede afstemming tussen de landelijke eenheid (LE) van de politie en de basisteamprogrammалеider. Bij grote acties wordt er vooraf afgestemd, zodat er achter de schermen meegekeken kan worden of er kansen zijn voor de lokale integrale aanpak. Al met al een grote winst voor de integrale samenwerking.

STORY CASUS 2020

Het is een klassiek ondermijningsvoorbeeld: een persoon met een uitkering, zonder werk, maar die wel veel geld bezit, luxe vakanties geniet, dure bezitten heeft en dit voor de omgeving niet onder stoelen of banken schuift. Het subject zou vermoedelijk met anderen veel geld verdienen met hennep en dit vervolgens witwassen. Het doel in de casus was het afpakken van onverklaarbaar (crimineel) vermogen. Onderdeel van de strategie was om het overheidsoptreden niet onopgemerkt voorbij te laten gaan door zichtbaar luxe goederen in beslag te nemen en om hier actief over te communiceren in de omgeving. Door als één overheid op treden kon ook de machtspositie van het subject in de omgeving aangetast worden en werd een duidelijk signaal afgegeven dat misdaad niet loont. Reacties uit de buurt op de zichtbare actie waren positief. Het zorgde tevens voor meer meldingen vanuit de buurt richting de gemeente. Politie en OM zijn er in geslaagd beslag op verschillen goederen beslag te leggen voor een aangekondigde ontneming van onrechtmatig verkregen gelden. Belastingdienst heeft fiscale interventies gepleegd. Het UWV is eveneens aan het bekijken of zij derdenbeslag kunnen leggen. De kans is dan ook summier dat er nog iets van de in beslag genomen goederen terug gaat naar de criminelen in deze casus. Zoals de krantenkoppen van destijds luidde zijn onder andere een chalet, een jacuzzi en auto's in beslag genomen. De criminelen in de casus zullen de komende jaren nauwlettend in de gaten gehouden worden door de alle partners. Als zij weer de fout in gaan zal de overheid daar weer samen bovenop springen!